

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mpkf.35.011/2023/3.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a elnök elnök által képviselt **kérelmező** (kérelmező címe) kérelmezőnek – a jogtanácsos neve kamarai jogtanácsos által képviselt **kérelmezett** (kérelmezett címe) kérelmezett ellen kollektív munkaügyi kapcsolatokkal összefüggő nemperes eljárásban a Fővárosi Törvényszék 22.Mpk.75.247/2022/4. számú végzése ellen a felperes által 5. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

végzést:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

A le nem rótt 7.000 (hétezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2023. január 4-én kelt 22.Mpk.75.247/2022/4. számú végzésével a kérelmező kérelmét elutasította, melyben annak megállapítását kérte, hogy a 2022. december 9-én és 11-én kelt leveleiben megjelölt tárgykörökben a kérelmezett megszegte a konzultációra és tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabályokat. Megállapította, hogy a le nem rótt 10.000 forint eljárási illeték az állam terhén marad. Döntését a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 233. § (1) a) és b) pontjára, 233. § (3) bekezdésére és a 272. § (2) – (5) bekezdésére alapította.

[2] A határozatában rögzítette, hogy a kérelmező a 2022. december 9-én kelt levelében az ott jelzett problémák megvitatása és megoldása érdekében konzultációs időpontot javasolt 2022. december 16. napjának 12:00 órájára. Kezdeményezése a kérelmezettnek a japán turné közreműködési díjának számításával, az elektronikus

munkáltatói felület elérhetőségével, a foglalkoztatási megállapodással kapcsolatos intézkedéseit érintette.

[3] 2022. december 11-én a kérelmező ismét levéllel fordult a kérelmezetthez a visszatartott közlekedési költségtérítések és a TÉR-rendszerhez kapcsolódó juttatások december 20. napjáig történő kifizetésével összefüggésben. Utóbbi levelében tájékoztatást kért a vezető állásúnak minősülő munkavállalóknak nyújtott pénzbeli és természetbeni juttatások mérsékléséről, az elrendelt megszorító intézkedésekkel összefüggésben is. Erre tekintettel ismételten konzultációt javasolt 2022. december 13-ára 16:00 órai kezdettel.

[4] A kérelmezett 2022. december 12-én levelében jelezte, hogy egyeztetést folytat annak érdekében, hogy a konzultáció megfelelő időpontját megtalálják, utalt a karácsonyi ünnepek előtti leterheltségre is majd annak kitűzött – 2023. január 11-i – időpontjáról a 2022. december 19-én kelt levelében adott tájékoztatást. Ez utóbbi levelében a kérelmező által felvetett számos témakört érintően észrevételeket fogalmazott meg és rögzítette a megtett intézkedéseket.

[5] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a konzultáció témáira tekintettel nem minősült észszerűtlen időtartamnak a kérelmezői levél és az időpont kijelölését tartalmazó válaszlevél között eltelt 10 napos időtartam. Hangsúlyozta, hogy a kérelmezett a konzultációt nem tagadta meg, annak előkészítése érdekében járt el és időpontot tűzött ki 2023. január 11-re. Ez nem tekinthető indokolatlanul távoli időpontnak, figyelemmel a közbenső munkaszüneti napokkal járó ünnepekre, és arra, hogy a konzultációval érintett kérdések kapcsán egyúttal a 2022. december 19-i levelében választ is adott a kérelmezett.

[6] A kérelmezettet terhelő tájékoztatási kötelezettség kapcsán értékelte, hogy a kérelmező a 2022. december 11-i levelében csupán azt jelezte előre, hogy a konzultáción kér majd tájékoztatást a vezető állású munkavállalókkal kapcsolatos megszorító intézkedésekről. A konzultáció későbbiekre kitűzött időpontjára figyelemmel megállapította, hogy a tájékoztatási kötelezettségét sem sértette meg a kérelmezett.

[7] A kérelmezett perköltséget nem számított fel, így ekörben mellőzte a határozathozatalt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (2) bekezdése alapján. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 43. § (5) bekezdése alapján számított illeték kapcsán a kérelmező Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja szerinti személyes illetékmentességére figyelemmel akként határozott, hogy azt a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

A kérelmező fellebbezése

[8] Az elsőfokú bíróság végzése ellen a kérelmező élt fellebbezéssel és a kérelemben foglaltak szerint kérte annak megváltoztatását.

[9] Érvelése szerint okkal fordult a kérelmezett megkeresését követően annak közlésétől számított öt napon belül a bírósághoz, mert a jogvesztő határidőt mindenképpen be kellett tartania. Megkeresésére a kérelmezett konzultációs időpontot egyáltalán nem jelölt meg, csupán arról adott tájékoztatást, hogy a konzultációra „egyszer majd sort kerít”. A 2022. december 19-i kérelmezetti levélben megjelölt 2023. január 11-i konzultációs időpont a konzultáció kezdeményezésétől a megtartásáig eltelt időre figyelemmel indokolatlanul hosszú időtartamnak minősül, a konzultációs jog gyakorlása során ugyanis az érintett ügyek és intézkedések vonatkozásában döntő szerepe van az idő múlásának. Rámutatott, hogy a kérelmezettet az elmúlt másfél évben a bíróságok 12 alkalommal marasztalták el jogerősen a konzultációs jog megsértése miatt, ugyanakkor a kérelmezett jogsértő magatartásának az Európai Parlament és a Tanács 2002/14/EK irányelvének 8. cikkével szemben a jogalkotó mulasztása miatt semminemű jogkövetkezménye nincs.

[10] A kérelmezett a fellebbezésre észrevételt nem tett.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[11] A fellebbezés nem alapos.

[12] Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban állapította meg, az irányadó jogszabályok helyes értelmezésével érdemben helytálló döntést hozott.

[13] Az Mt. 272. § (4) bekezdése alapján a szakszervezet a munkáltatótól a munkavállalók munkaviszonnyal összefüggő gazdasági és szociális érdekeivel kapcsolatban tájékoztatást kérhet és az (5) bekezdés szerint jogosult a munkáltatói intézkedéssel (döntéssel) vagy annak tervezetével kapcsolatos véleményét a munkáltatóval közölni, ezzel összefüggésben konzultációt kezdeményezni.

[14] Az Mt. 289. § (1) bekezdése értelmében a munkáltató, az üzemi tanács vagy a szakszervezet a tájékoztatásra vagy a konzultációra vonatkozó szabály megszegése miatt öt napon belül bírósághoz fordulhat.

[15] Az EBH2014. M.21. számú döntésében a Kúria kifejtette, hogy az Mt. nem tartalmaz arra vonatkozóan rendelkezést, hogy a munkáltatónak a tájékoztatást milyen határidőn belül kell megadnia, azonban a szakszervezet a jogsértést, a munkáltatói mulasztás bírósági megállapítását azon időponttól számított öt napon belül kérheti, amikor számára nyilvánvalóvá válik, hogy a munkáltató a tájékoztatást nem fogja megadni. Ezzel összhangban a Kúria Mpk.II.10.212/2019/3. szám alatt hozott határozatában rámutatott, hogy a szakszervezet a jogsértés megállapítását az általa biztosított észszerű határidő eredménytelen leteltét követő 5 napon belül kérheti a bíróságtól.

[16] Az Mt. 233. § (1) bekezdés b) pontja szerinti fogalom-meghatározásból, valamint a (2) és (3) bekezdésben írtakból következően a konzultáció a munkáltató és a szakszervezet közötti véleménycserére, érdemi párbeszédre vonatkozó egyeztetési folyamat és a munkáltató köteles a konzultációra irányuló kezdeményezést elfogadni és a konzultációt lefolytatni. Az, hogy a konzultáció miképpen kerül lefolytatásra, attól függ, hogy milyen eljárásrendet alakítanak ki a felek. A Fővárosi Ítéltábla a 2.Mpkf.35.132/2020/2. számú végzésében is utalt arra, hogy a konzultáció rendeltetése, hogy a szociális partnerek megfelelő képviselő mellett érdemi véleménycserét folytathassanak, és ahhoz, hogy ez a jogintézmény a szerepét ténylegesen betöltse, megfelelő előkészítés, az időpont gondos meghatározása és megfelelő döntési jogosultsággal rendelkező képviselő szükséges. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a jelen eljárásban helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a kérelmezett a konzultációs kötelezettségét nem szegte meg.

[17] A tájékoztatási és konzultációs kötelezettség megsértéséről a kérelem benyújtása időpontjában fennálló, valamint ismert tények, körülmények vizsgálatával és értékelésével kell a munkaügyben eljáró bíróságoknak nem peres eljárásban határozni (BH2020. 217.). Így a jelen kérelem elbírálásánál a kérelem benyújtásakor, azaz 2022. december 13-án fennállott tényeket és körülményeket kellett a bíróságoknak figyelembe venniük. A kérelmező ebben az időpontban a konkrét események alapján megalapozottan nem vonhatott le olyan következtetést, hogy a kérelmezett nyilvánvalóan nem kíván eleget tenni a konzultációs és a tájékoztatási kötelezettségének. Az irányadó tényállás szerint ugyanis a kérelmező két napon belül két – külön levélben megjelölt – kezdeményezésére a kérelmezett a következő napon együttes választ adott a kérelmező képviselőjének megküldött e-mailjében. Ebben egyáltalán nem zárkozott el a konzultációk megtartásától, sőt kifejezetten jelezte a kérelmező felé, hogy a munkáltató képviselőivel egyeztetni a számukra megfelelő időpontot, amiben nehézséget jelent a közelgő ünnepek miatti leterheltség. Azt is egyértelműen rögzítette, hogy erről külön értesítést fog adni. Ennek ellenére a válasz kézhezvételét követően a kérelmező másnap, 2022. december 13-án 16:31-kor úgy nyújtotta be a konzultáció és a tájékoztatás szabályainak megsértése miatti kérelmét az elsőfokú bíróságra, hogy a kérelmezett időpont egyeztetését nem várta be és az általa eredetileg javasolt kezdő időpont egyike járt csak le.

[18] A tájékoztatással és konzultáció kezdeményezésével kapcsolatos szakszervezeti kérelmek vonatkozásában éppen a kérelmező nem biztosított megfelelő, észszerű határidőt a kérelmezett számára a válaszadásra és a véleménycserére, és annak eredménytelen letelte sem állapítható meg. Emiatt annak értékelését már nem is kellett megadniuk a bíróságoknak, hogy a kérelmezett által megjelölt konzultációs időpont indokolatlanul távolinak minősült-e.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a konzultációt a kérelmezett nem tagadta meg.

[19] Az Mt. 272. § (4) bekezdése szerinti, a szakszervezetet megillető joggyakorlásra is irányadó az Mt. 6. § (2) bekezdésében megfogalmazott általános magatartási követelmény, amelynek az az eljárás felel meg, amikor a szakszervezet ésszerű határidő tűzésével, a munkáltató rendelkezésére álló, illetve a munkáltató által kezelt adatok tekintetében kér tájékoztatást. A kérelmező 2022. december 11-i kérelmében előadottak már önmagában a konzultáció két nappal későbbi időpontjára utalással ennek a követelménynek a fentebb kifejtettek szerint nem feleltek meg. Ezen túlmenően utal a másodfokú bíróság arra is, hogy a munkáltató nagysága, gazdasági súlya, a foglalkoztatotti létszám, a rendelkezésre álló apparátus létszáma sem hagyható figyelmen kívül annak megítélésénél, hogy a tájékoztatás körében milyen igény minősülhet az általános magatartási elvek mellett megalapozottnak és ésszerűnek (EBH2014. M.21.). Ilyennek semmiképp sem tekinthető az a kérelem, amelyben a kérelmező a kérelmezett valamennyi vezető állású munkavállalójának egész évre vonatkozó pénzbeli és természetbeni juttatásai csökkentését tartalmazó adatszolgáltatást kért elkészíteni és erre ténylegesen – a nemperes eljárás kezdeményezésére figyelemmel – három napot biztosított.

[20] A fellebbezésben hivatkozott 2002/14/EK irányelv 8. cikkének rendelkezései a munkavállalók tájékoztatására és a velük folytatott konzultáció kapcsán a szabályok megsértése esetére a szankciók hatékonyságára, arányosságára és visszatartó erejére vonatkozó előírásokat fogalmaznak meg. Figyelemmel arra, hogy a fentebb kifejtettek szerint a munkáltató mulasztást nem követett el a konzultációra és tájékoztatásra vonatkozó kötelezettségei teljesítése körében, ennek hiányában a jogsértés ténye sem állapítható meg és a szankció alkalmazhatósága is kizárt. Ezért sem a kérelmezett, sem az elsőfokú bíróság eljárása nem ütközött az irányelv rendelkezéseibe.

[21] Mindezek alapján az ítéltábla a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Bptv.) 1. §-a alapján alkalmazandó Pp. 389. §-a, és 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[22] A felek a fellebbezési eljárás során nem számítottak fel perköltséget, ezért e tárgyban a másodfokú bíróságnak nem kellett határoznia a Pp. 81. §, 82. §, és 83. §-a értelmében.

[23] A nemperes eljárással az Itv. 47. § (1) bekezdése szerint számított fellebbezési eljárási illeték merült fel. A kérelmező eredménytelenül fellebbezett, azonban az Itv. 5. § (1)

bekezdés d) pontja szerinti személyes illetékmentességben részesül, ezért a másodfokú bíróság megállapította, hogy az illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[24] A másodfokú bíróság a fellebbezést az Mt. 289. § (2) bekezdésében meghatározott határidőben, tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2023. február 16.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Szalai Beatrix s.k.

előadó bíró

dr. Kulisity Mária

bíró